

[Kaj Hansen.]

tionskrav, der fastsættes af EF, uvægerlig vil virke tilbage på uddannelsen på arkitektskolerne og medvirke til at forringe denne. Det er heller ikke svært at se, at det vil få løn- og ansættelsesmæssige konsekvenser for lønarbejderne inden for arkitektfaget.

Den praksisperiode på 1-3 år, som loven også kræver for at blive optaget i registeret, kan få meget alvorlige konsekvenser for nyuddannede arkitekter. Det gælder i særdeleshed netop nu med den store arbejdsløshed. Intet arbejde, ingen praktik, ingen registrering. Arkitektnævnet, der får en stor indflydelse på fastlæggelsen af arkitektuddannelsens indhold, er endvidere sammensat på en sådan måde, at det først og fremmest er erhvervslivets interesser, der tilgodeses. Det er et oplagt forsøg på at flytte kompetencen fra læreanstalterne over til et af ministeren udpeget nævn. Det vil betyde, at det nu går i retning af, at arkitektskolerne efterhånden skal miste retten til at formulere arkitektuddannelsens form og indhold.

Lovforslaget har et betydelig videre sigte. Det fremgår mere af bemærkningerne end af selve lovforslaget. I EF-regie arbejder man i øjeblikket med direktivforslag, der nærmere skal angive et uddannelseskriterium for arkitektuddannelsen. Lovforslaget må ses som et forsøg på at skabe den nødvendige ramme for EF-harmoniseringen af arkitektuddannelsen gennem EF-direktivforslagene, som ganske afgjort vil betyde forringelse af uddannelsen.

Vi er selvfølgelig ikke under alle forhold modstandere af en registrering af arkitekter, absolut ikke, men lovgivningen skal først og fremmest tjene danske interesser, ikke forringe uddannelsen og ikke være dikteret af EF, som dette lovforslag er. Derfor kan vi ikke medvirke til dets gennemførelse.

Mølgaard (DR):

Retsforbundets gruppe ser intet i ministerens lovforslag om registrering af arkitekter, som vi ikke kan støtte. Vi siger dette i fuld erkendelse af, at nogle vil betragte dette som et EF-følgelovforslag. Det er ikke vor opfattelse. Det kan måske være rigtigt i den forstand, at det væsentlige argument for lovforslaget, så vidt jeg har forstået det, er beskæftigelses hensynet, og det er jo uomtv-

steligt blevet mere aktuelt, efter at vi er kommet ind i EF. Efter vores indtræden har vi jo harmoniseret vores momslovgivning i en sådan grad med det øvrige EFs lovgivning på dette område, at vi har lagt moms på byggeri.

Vi vil gerne beklage, at vi er kommet med i EF, vi vil gerne ud, men indtil dette lykkes, vil vi gerne se at få mest muligt ud af situationen, og vi mener, at dette lovforslag er et fornuftigt forslag i denne situation. Det må være fornuftigt at lave sådanne blåstemplinger af arkitekter, i betragtning af at andre lande, og herunder er ikke blot EF-lande, men lande som Iran, Commonwealth-lande som Canada og Australien, og Sydamerika, sætter pris på sådanne officielle anerkendelser af kvalifikationer.

Den praksis for behandlingen af registreringsansøgninger og de kriterier for godkendelse, man lægger op til, synes umiddelbart rimelige. Man lægger i hvert fald op til at ville sikre, at der er rimelige kvalifikationer hos de registrerede, sådan at registreringen har en værdi, men man arbejder også med nogen fleksibilitet med hensyn til, hvordan disse kvalifikationer er erhvervet, således at de, der er mere eller mindre autodidakter, men lige så kvalificerede som dem med eksamensbeviser fra de anerkendte skoler, kan blive blåstemplede.

Om en kommende EF-ordning vil opfylde disse kriterier kan man godt have sine tvivl om, og det har vi i retsforbundets folketingsgruppe. Vi betvivler, at en sådan EF-ordning ikke, som de EF-ordninger, vi ellers kender, vil medføre nye monopoler, men det er jo ikke noget sådant, der er fremme her i dag, og jeg skal da tilslutte mig dette lovforslag og udtrykke håbet om, at dansk selvbestemmelsesret må blive bevaret længst muligt på dette område.

Jeg føler imidlertid anledning til i anledning af lovforslaget at spørge ministeren, om det ikke kunne være formålstjenligt også at anvende dette registreringssystem, som man bygger op, indenlands. Jeg bemærkede, at man lægger op til, at man herhjemme ikke skal bruge systemet, det skal kun oprettes af hensyn til arkitekters virkemuligheder i det fremmede, noget, der ulykkeligvis er blevet realistisk for arkitekterne med den beskæftigelsesudvikling, vi har haft.

Vi ved, at byggesager er meget komplice-